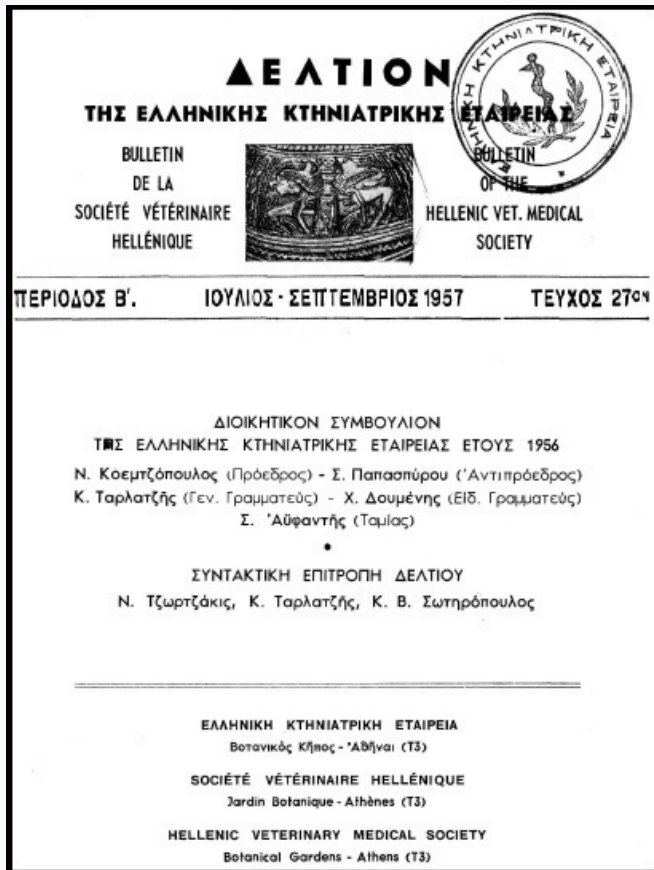

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 8, No 3 (1957)

ΑΙ ΛΕΠΤΟΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ Ι. ΛΕΠΤΟΣΠΕΙΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ* (ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ)

Α. ΒΕΛΤΣΟΣ, Σ. ΡΕΚΛΕΙΤΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.17711](https://doi.org/10.12681/jhvms.17711)

Copyright © 2018, Α.ΒΕΛΤΣΟΣ Σ.ΡΕΚΛΕΙΤΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΒΕΛΤΣΟΣ Α., & ΡΕΚΛΕΙΤΗΣ Σ. (1957). ΑΙ ΛΕΠΤΟΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ Ι. ΛΕΠΤΟΣΠΕΙΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ* (ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ). *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 8(3), 128–133.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.17711>

ΑΙ ΛΕΠΤΟΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

I. ΛΕΠΤΟΣΠΕΙΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ*

(ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ)

Υ π ό

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΒΕΛΤΣΟΥ και ΣΠΥΡΟΥ ΡΕΚΛΕΙΤΗ

Αί ἔρευναι ἐπὶ τῆς διαδόσεως τῆς λεπτοσπειρώσεως εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ ζῶα ἔλαβον ὡς γνωστὸν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μεγάλην ἔκτασιν. Ἡ λεπτοσπειρώσις, ὅπως ἡ φυματίωσις, ἡ βρουκέλλωσις καὶ τὰ ἄλλα λοιμώδη νοσήματα, κοινὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ ζῶα, ἀποτελεῖ σήμερον μίαν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἀπὸ ἀπόψεως νοσηρότητος ζωονόσων.

Προτοῦ προβῶμεν εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ συμπερασμάτων ἐπὶ τῆς ἐρεῦνης τῆς λεπτοσπειρώσεως τῶν χοίρων ἐν Ἑλλάδι, ἃς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ἐξηγήσωμεν τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους τὸ Στρατιωτικὸν Κτηνιατρικὸν Ἐργαστήριον ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐπιδημιολογικὴν ἔρευναν καὶ τὴν διάγνωσιν τῆς λεπτοσπειρώσεως. Τελευταίως, εἰς τὰς Η.Π.Α. κατὰ πρῶτον λόγον, ἡ Στρατ. Ὑγειονομικὴ Ὑπηρεσία ἐθεώρησε τὴν λεπτοσπειρώσιν ὡς μίαν νόσον Στρατ. ἐνδιαφέροντος. Καὶ πράγματι ὁσάκις ἡ Ἰατρικὴ Ἱστορία μᾶς ἐκστρατείας ἐγγράφη, ἀνεφέρθησαν πάντοτε σχεδὸν ἐπιδημικαὶ καταστάσεις τῶν ὁποίων ἡ κλινικὴ περιγραφὴ εἶναι ταυτόσημος μὲ αὐτὴν τῆς νόσου τοῦ Weil. Καὶ διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν εἰμὴ τὰς ἐκστρατείας αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν εἰς τὴν Βαλκανικὴν χερσόνησον, ἐσημειώσαμεν ἀπὸ Ἀμερικ. Βιβλιογραφίαν τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους¹. Κατ' αὐτοὺς παρετηρήθησαν ἐπανελημμένως ὁμαδικαὶ περιπτώσεις ἀγνώστου τότε αἰτιολογικοῦ, ἐκ τῆς κλινικῆς περιγραφῆς τῶν ὁποίων δυνάμεθα σήμερον νὰ τὰς χαρακτηρίσωμεν, μὲ ἐλαχίστας μόνον ἐπιφυλάξεις, ὡς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἰκτεροαιμορραγικὴν σπειροχαίτην. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἕλληνες ἰατροί, ὅπως οἱ Ἀραβαντινὸς καὶ Μιχαηλίδης² ἀφ' ἑνός, Καμινόπετρος³ ἀφ' ἑτέρου, ἀναφέρουν ὁμαδικὰ περιστατικὰ τῆς νόσου τοῦ Weil, εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας κατὰ τὴν περίοδον τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Τὰ

* Ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Συνεδριάσιν τῆς Ἑλλην. Κτηνιατρικῆς Ἐταιρείας τῆς 25 - 6 - 1957.

ὡς ἄνω ὁμως δεδομένα ἐλήφθησαν με βάσιν τὴν κλινικὴν διάγνωσιν τῆς ἀσθeneίας βασιζόμενα ἐπὶ δύο χαρακτηριστικῶν: τοῦ ἰκτέρου ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς λοιμώδους φύσεως τοῦ περιστατικοῦ ἀφ' ἑτέρου. Εἶναι ὁμως σήμερον γνωστόν, ὅτι ἔναι ἐμπύρετοι νοσηραὶ καὶ δυσδιάγνωστοι καταστάσεις μὴ ἐμφανίζουσαι μὴδὲ τὴν παραμικρὰν ὑπικτερικὴν χροιάν τῶν βλεννογόνων, μεμωμέναι ἢ μὴ, ὀφείλονται συχνάκις εἰς μίαν ἐκ τῶν τριάκοντα (30) περίπου γνωστῶν μέχρι σήμερον λεπτοσπειρικῶν παραλλαγῶν. Ἐπισημασθεὶς ἡ σημασία τῆς λεπτοσπειρώσεως ἀπὸ στρατιωτικῆς πλευρᾶς προέχει σήμερον παρὰ ποτὲ ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ὁ ἄνθρωπος μολύνεται συχνὰ εἰς τὴν ὑπαιθρον, πλησίον τῶν ποταμῶν, τῶν ἐλῶν, τῶν καλλιεργημένων πεδιάδων, εἰς τοποθεσίας τοῦτέστιν ὅπου συχνὰ διεξάγονται αἱ στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Ἡ δυνατότης ἐπομένως διεξαγωγῆς ἐπιδημιολογικῶν ἐρευνῶν, ἀφ' ἑνός, ἀναπτύξεως προφυλακτικῶν καὶ ἀσφαλῶν διαγνωστικῶν μέσων τῆς ζωνόσου ταύτης, ἀφ' ἑτέρου, θεωρεῖται διὰ τὰς συγχρόνους ἐνόπλους δυνάμεις λίαν ἐνδιαφέρουσα.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐπομένως λόγους, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ συμβάλωμεν εἰς τὴν μελέτην μιᾶς ἀγνώστου μέχρι σήμερον διὰ τὴν κτηνοτροφίαν μας μολυσματικῆς νόσου, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Κτηνιατρικῆς Ἐπιτελείας ἡ μελέτη τῆς λεπτοσπειρώσεως εἰς τὴν χώραν μας ὑπὸ τοῦ 984 Κτ.Ε.Ε.

Ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1956 ἠρξίσαμεν εἰς περιορισμένην κλίμακα τὰς πρώτας ὁροσυγκολλήσεις - λύσεις ἐπὶ ὄρων ἀσθενῶν ἀποστελλομένων ἡμῖν ἐκ τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων. Εἰς ὄρισμένας περιπτώσεις ἠτήθη δι' ἰδιαιτέρας μνείας ἐργαστηριακὴ διάγνωσις τῆς ἀσθενείας τῶν χοιροτρόφων, ἣτις ὀφείλεται ὡς γνωστὸν εἰς τὴν *L. romona* καὶ ἣτις δὲν ἔχει μέχρι σήμερον διαπιστωθῆ εἰς τὴν χώραν μας, προφανῶς λόγῳ ἐλλείψεως διαγνωστικῶν μέσων. Ἐπειδὴ ἐπομένως παρατηρήσαμεν ὅτι οἱ Ἴατροὶ μας κατὰ τὴν μελέτην τῆς διαφορικῆς διαγνώσεως παρεμφερῶν νοσημάτων, ὑποψιάζοντο καὶ τὴν ὡς ἄνω ἀσθένειαν, ἀπεφασίσαμεν τὴν διεξαγωγὴν μιᾶς ἐπιδημιολογικῆς ἐρεῦνης ἐπὶ τῶν χοίρων διὰ τὰ διαπιστώσωμεν καὶ ἐνημερώσωμεν τὸ Ἴατρικὸν κοινόν, ἐὰν οἱ χοῖροι οἱ φυσικοὶ τοῦτέστιν ξενιστὰι τῆς *L. romona* εἶναι πράγματι μεμολυσμένοι εἰς τὴν χώραν μας.

Προηγουμένως ὁμως θεωρῶμεν σκόπιμον τὰ ἀναφέρωμεν ἐν ὀλίγοις τὴν τόσον ἀσαφῆ καὶ δυσδιάγνωστον κλινικὴν εἰκόνα τῆς λεπτοσπειρώσεως τῶν χοίρων ἣτις συχνάκις διαφεύγει ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν τῶν κτηνοτρόφων καὶ τῶν κτηνιάτρων. Συχνάκις ὀλόκληρος ἢ ἐκτροπὴ μολύνεται χωρὶς τὴν ἐμφάνισιν τῆς παραμικρᾶς νοσηρᾶς καταστάσεως, ἐνῶ ἄλλοτε μία μικρᾶς διάρκειας αὔξησις τῆς θερμοκρασίας ἀποτελεῖ τὴν ὅλην νοσηρὰν κατάστασιν. Ἡ τελικὴ ὁμως κλινικὴ εἰκὼν ὁσάκις ἐκπαῖ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀνορεξίαν, κάμψιν τῆς ἀναπτύξεως, ἐντερικὰς διαταραχὰς καὶ μηνιγικὰ συμπτώματα μετ' ἀκαμψίας καὶ σπασμοῦ. Ὁ ἰκτερος δὲν εἶναι σταθερός. Εἰς

περιπτώσεις ὅμως μολύνσεως διὰ τῆς ἰκτεροαιμορραγικῆς σπειροχαΐτης, ὁ ἰκτερος καθίσταται σταθερότερος. Ἐσχάτως εἰς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν ἀνεγνώσαμεν ὅτι πολλὰ περιστατικά ἀποβολῶν ἀποδίδονται εἰς τὴν λεπτοσπείρωσιν ⁴, ⁵, ⁶.

Ἡ *L. pomona* ἢ ἰκτεροαιμορραγικὴ οἰαδίποτε ἄλλη δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἐπίσης τὸν μικροοργανισμόν ἐξόδου μιᾶς ἄλλης ἀσθενείας ὡς τοῦτο παρατηρήθη ἐπὶ τῆς πανώλης τῶν χοίρων ἐπὶ σπανίων φυσικῶν περιπτώσεων ⁷. Ἀντιθέτως πάλιν ὁ αὐτὸς μικροοργανισμὸς προετοιμάζει τὸν ὄργανισμόν τῶν ζῶων διὰ νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς ἄλλο παθογόνον μικρόβιον μὲ μειωμένην ἀντίστασιν ⁸.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἔρευναν δείγματα αἵματος διὰ τὴν ἐξιγωγὴν ὄρου ἔλαμβάνετο κατὰ τὴν σφαγὴν τῶν ζῶων εἰς τὰ Δημοτικὰ σφαγεῖα Ἀθηνῶν. Ἐπροσιμῶντο κυρίως τὰ μεγάλου μεγέθους ζῶα ἀδιακρίτως γενεᾶς ἢ φύλλου καὶ ἀπὸ ἓνα, δύο ἢ τὸ πολὺ τρεῖς ἐξ ἑκάστης ἐκτροφῆς. Τοῦτα προήρχοντο ἀπὸ ἐκτροφῆς κυρίως πέριξ τῶν Ἀθηνῶν: Βαρκίτζης, Βουλιαγμένης, Πετρουπόλεως, Ἁγίας Παρασκευῆς, Μπραχαμίου, Μοσχάτου, Λιοσίων, Αἰγάλεω, Φαλήρου διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν παρὰ τὰς περιοχὰς ἐκείνας εἰς ἃς ἀνευρέθησαν θετικαὶ περιπτώσεις, ἐλάχιστα δὲ ἀπὸ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα εἰς πολὺ ὅμως περιορισμένον ἀριθμὸν μὴ δίδοντα ἀσφαλῶς ἀντιπροσωπευτικὴν εἰκόνα ἐπὶ τῆς ἐκεῖ ἐπικρατούσης καταστάσεως. Συγκεκριμένως ἐξητάσθησαν συνολικῶς 90 δείγματα ὄρων, ἐκ τῶν ὁποίων 64 προήρχοντο ἐκ χοίρων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ 24 ἐκ τοιούτων ὄρισμένων ἐπαρχιακῶν πόλεων συμπεριλαμβανομένης τῆς Τριπόλεως ἐξ ἧς προῆλθον τρεῖς θετικαὶ περιπτώσεις.

Ἡ ἐφαρμοσθεῖσα ὄρολογικὴ μέθοδος ἦτο ἡ ὄροσυγκόλλησις - λύσις παρατηρουμένη εἰς μικροσκοπίον σκοτεινοῦ πεδίου ἢ περιγραφομένη ὑπὸ τοῦ Wolf ⁹. Ὡς ἀντιγόνα ἐχρησιμοποιήθησαν τὰ διεθνή στελέχη τῶν ὄροτύπων 1) *L. pomona*, 2) *L. icteroemorrhagiae*, 3) *L. canicola*.

Ἐκ τούτων ἡ *L. pomona* καὶ ἡ *L. icteroemorrhagiae* προσβάλλουν συχνὰ τοὺς χοίρους. Ἡ *L. canicola* προσβάλλει κυρίως τὸν κῆνα σπανιώτατα δὲ τὸν χοῖρον. Ἡ *L. canicola* ἐχρησιμοποιήθη εἰς ἀντικατάστασιν τῆς *L. griseotyrphosa* ἣτις δυστυχῶς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐνάρξεως τοῦ πειράματος παρουσίαζεν μειωμένην ἀνάπτυξιν μὴ δυναμένη νὰ χρησιμοποιηθῇ τότε ὡς ἀντιγόνον. Δυστυχῶς ἡ *L. mitis* (ἢ *L. hyos*) ἣτις παρουσιάζεται συχνὰ εἰς τοὺς χοίρους δὲν εὐρίσκεται μεταξὺ τῶν ἄλλων ὄροτύπων οὐδὲ διαθέτει τὸ ἡμέτερον Ἐργαστήριον. Αὐτὴν ὅμως θὰ χρησιμοποιήσωμεν μελλοντικῶς καθόσον ἀναμένομεν τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐκ τοῦ ἔσω-τερικοῦ.

Α Π Ο Τ Ε Λ Ε Σ Μ Α Τ Α

Αἱ χρησιμοποιηθεῖσαι ἀραιώσεις ἦσαν ἕνα πρὸς δέκα, ἕνα πρὸς ἑκατόν, ἕνα πρὸς χίλια (1/10, 1/100, 1/1000). Ἐπὶ συνόλου 90 ὄρων εὐρέθησαν :

1) 72 ἀρνητικά : Ὡς τοιαῦτα ἐθεωρήθησαν καὶ ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ὁ τίτλος δὲν ὑπερέβη τὴν ἀραίωσιν 1/10.

2) 11 θετικά : Ἐθεωρήθησαν ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ὁ μέγιστος τίτλος συγκολήσεως - λύσεως ἀνῆλθεν εἰς 1/100.

3) 7 ἐντόνως θετικά, ἐθεωρήθησαν ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ὁ τίτλος συγκολήσεως - λύσεως ἦτο ἴσος 1/1000 καὶ πιθανῶς ὑψηλότερα ἐφ' ὅσον δὲν ἐχρησιμοποιήθη ὑψηλότερα ἀραιώσεις.

Ἀπὸ τὴν 2αν ομάδα τῶν θετικῶν τοῦτέστιν περιπτώσεων.

2 ὄροι παρουσίαζον σαφῶς ὑψηλότερον τίτλον ἔναντι τῆς *L. romona*.

5 ὄροι παρουσίαζον σαφῶς ὑψηλότερον τίτλον ἔναντι τῆς *L. icteroemorrhagiae*.

4 ὄροι παρουσίαζον σαφῶς ὑψηλότερον τίτλον ἔναντι καὶ τῶν δύο ἢ τριῶν χρησιμοποιηθέντων ἀντιγόνων.

Ἀπὸ τὴν τρίτην ομάδα 5 ὄροι παρουσίαζον σαφῶς ὑψηλὸν τίτλον ἔναντι τῆς *L. romona*.

Εἷς ὁρὸς παρουσίαζεν σαφῶς ὑψηλὸν τίτλον ἔναντι τῆς *L. icteroemorrhagiae*.

Εἷς ὁρὸς τὸν αὐτὸν τίτλον διὰ τὴν *L. romona* καὶ *L. icteroemorrhagiae*.

Αἱ σταυροειδεῖς ὀροσυγκολήσεις - λύσεις αἱ ὁποῖαι παρουσιάσθησαν εἰς μερικὰς τῶν θετικῶν περιπτώσεων καὶ μάλιστα ὠρισμένης φορᾶς εἰς τοιοῦτον σημεῖον ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ καθορίσωμεν ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ *L. icteroemorrhagiae* ἢ *L. romona*, παρατηροῦνται καὶ ὑπὸ πολλῶν ξένων συγγραφέων ¹⁰ κλπ. Τοῦτο πιθανῶς ὀφείλεται :

1ον) Ἡ εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς μόλυνσεως ὑπὸ ἑνὸς εἴδους ἀναπτύσσονται ἀντισώματα κοινὰ καὶ δι' ἄλλα εἶδη λεπτοσπειρώσεων, τῶν ὁποίων ὁ τίτλος κατέρχεται μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χρόνου ἐνῶ τὸ αἰτιολόγον εἶδος ἀυξάνεται ἢ

2ον) Εἷς τὸ ὅτι ἡ μόλυνσις εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ὀφείλεται εἰς περισσότερα τοῦ ἑνὸς τύπου λεπτοσπειρῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποτελεσμάτων συνάγομεν τὸ συμπέρασμα ὅτι :

1) Ἡ λεπτοσπείρωσις τῶν χοίρων ὑφίσταται ἐν Ἑλλάδι ὡς ἄλλως τε καὶ εἰς λοιπὰς γειτονικὰς χώρας Γιουγκοσλαβίαν, Βουλγαρίαν, Ἰταλίαν καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας.

2) Βασίζόμενοι εἰς τὰς ὀρολογικὰς ἐξετάσεις καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων κατὰ τὰς ὁποίας αἱ σταυροειδεῖς ὀροσυγκολήσεις δὲν ἐπιτρέπουν

σύγχυσις, τόσον ἢ *L. Pomona* ὅσον καὶ ἢ *L. icteroemorrhagiae* προσβάλλουσι κεχωρισμένως τοὺς χοίρους τῆς χώρας μας, ἰδιαιτέρως τῆς περιοχῆς πρωτευούσης.

3) Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσοστὸν τῶν ἀνευρεθέντων μεμολυσμένων χοίρων τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῶν θετικῶς καὶ ἐντόνως θετικῶς ἀντιδρῶντων ὀρῶν, ὅπερ ἀνέρχεται εἰς 2% περίπου, δὲν θεωρῶμεν τοῦτο ἀντιπροσωπευτικὸν λόγῳ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξετασθέντων δειγμάτων. Ἡ ἐξαγωγή ἄλλως τε ποσοστοῦ ἑκατοστιαίας ἀναλογίας μεμολυσμένων χοίρων θὰ ἦτο ἀνακριβῆς ἐφ' ὅσον δὲν λαμβάνεται συγκεκριμένον ποσοστὸν δειγμάτων ὀρῶν ἐξ ἑκάστης ἐκτροφῆς. Τοῦτο διότι παρατηρεῖται συχνότατα, ὅτι, ὡσάκις ἐν δείγμα ὀροῦ ἐνὸς χοιροστασίου ἀντιδρᾷ θετικῶς καὶ τὰ λοιπὰ δείγματα τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ αὐτοῦ χοιροστασίου ἀντιδρῶν ἐπίσης θετικῶς καὶ εἰς τὸν αὐτὸν περίπου τίτλον.

Βασίζόμενοι ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀποτελεσμάτων ἐκφράζομεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ χοιρασθένεια, ἣτοι ἡ ὑπὸ τῆς *L. pomona* προκαλουμένη νόσος τῶν ἀνθρώπων ὑφίσταται εἰς τὴν χώραν ταύτην καίτοι μὴ διαγνωσθεῖσα εἰσέτι.

Ἐλπίζομεν ὅτι μὲ τὰ εἰς τὴν διάθεσίν μας σύγχρονα ἐργαστηριακὰ διαγνωστικὰ μέσα ἢ διάγνωσις τοῦ πρώτου περιστατικοῦ τῆς νόσου τῶν χοιροτρόφων δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ διαπιστωθῇ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπον τὸν ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς μεμολυσμένους χοίρους.

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Stone S. W. : Med. Sc Publ. No 1, Walter Reed A.M.C σ. 11-13.
- 2) Δέλια - Σφυκάκη : (1957) Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορίᾳ, Πανεπ. Ἀθηνῶν cit. in.
- 3) Καμινόπετρος Ι. : (1932) Cong. Int. Hyg. Marseille VI/441.
- 4) Boyer M. E. : (1952) J. AV.M. A. t. 121 p. 184.
- 5) Mandelli G. : (1957) Clin. Veter. No 7 p. 224.
- 6) Report of Spec. Committee (1955) Publ. of W.R.A.M.C.
- 7) Gochenour W. S., Johnston R. V., Yager R. H. and Gochenour : (1952) Porcine Leptospirosis. Am. J. Vet. Research 13, 158 - 160.
- 8) Csontos J., Hirt G. : (1951) Acta Vet. Acad. Sci. Hung t. I. p. 205 - 222.
- 9) Wolff J. W. : (1954) The Labor. diagn. of Lept. Publisher : C. C. Thomas.
- 10) B. Kolochine-Erber et M. Collombier : (1950) Ann. Ins. Past. t. 29 p. 370-376.

R É S U M É

Les Leptospiroses en Grèce
I. La Leptospirose porcine.

Par

A. Veltsos et S. Reklitis

La revue de l'histoire médicale militaire des dernières guerres prouve que la leptospirose constitue une maladie d'intérêt militaire.

C'est la raison pour laquelle elle est l'objet d'une étude de la part des Services Vétérinaires Militaires.

Les auteurs ont crû nécessaire de commencer par l'étude de la «Leptospirose porcine» parce que plusieurs médecins grecs ont eu des raisons sérieuses de soupçonner l'existence de cette maladie chez l'homme en Grèce.

Dans cet effet ils ont examiné au total 90 sérums de porcs pris lors de leur abattage à l'Abattoir Municipal d'Athènes. La méthode appliquée fût celle de la sero-agglutination-lyse sur fond noir. Les sérums ont été dilués à 1:10, 1=100 et 1=1000 et l'antigène était constitué par des cultures de *L. pomona*, *L. icterohemorrhagiae* et *L. canicola*. Par suite de ces recherches ils ont constaté que 7 sérums étaient positifs quant à la *L. pomona*, 6 à la *L. icterohemorrhagiae*, 4 à tous le deux antigènes susmentionnés et 1 en même temps à *L. pomona*, *L. icterohemorrhagiae* et *L. canicola*.

Les auteurs se basant sur les résultats de leur étude pensent que la Leptospirose de l'homme dûe à *L. pomona* transmise par le porc existe chez nous malgré le fait qu'elle n'est fût pas encore diagnostiquée.